

De uitbreiding van Lelystad Airport in 2019 voor pretvluchten: de slechtste 1 aprilgrap ooit!

Nee, ik ben niet geconsulteerd toen het Luchthavenbesluit in 2015 werd vastgesteld. Door de opzettelijk schimmige procedures, het gegoochel met cijfers en de duistere achterkamertjespraktijken van de Alderstafel Lelystad is mij de kans ontnomen om mijn zienswijze in te dienen op het totaalplan van de uitbreiding van Lelystad Airport. Dat zou niet mogelijk moeten zijn binnen het Nederlandse democratische bestel. Het is eigenlijk ook niet mogelijk, maar het gebeurt wel. Een crimineel is in een dergelijk geval al lang en breed op vrije voeten vanwege vormfouten.

Het dossier Lelystad Airport beslaat ruim tien jaar. Jaren waarin specialisten op diverse terreinen zich over de vraagstukken hebben gebogen, maar er niet uitkwamen. En moet ik, een leek die zich pas 3,5 maand aan het inlezen is, binnen één maand met het Ei van Columbus komen? Bestuurders, hiermee geeft u een brevet van onvermogen over uzelf af!

Lelystad Airport, eigendom van Schiphol dat weer eigendom is van de Staat der Nederlanden, kreeg vluchten van prijsvechters toebedeeld. Het moest een "echte" luchthaven worden. Maar wel eentje zonder luchtruim. Want Schiphol wilde niets van de eigen ruimte in de lucht afstaan. Een luchthaven zonder luchtruim is geen luchthaven maar een luchtkasteel.

In 2015 waren wel routes bekendgemaakt, maar vliegtuigen verdwenen onder meer in de buurt van Zwolle in het niets of doken vanuit het niets op. Tot juni 2017. Toen vielen de aansluitroutes op het hogere luchtruim uit de lucht. Zo'n honderd kilometer lang zal er laag worden gevlogen, want dat hogere luchtruim houdt Schiphol immers voor zichzelf.

Natuurlijk gaat het om "slechts" een beperkt aantal vluchten, maximaal 10.000, tot de herindeling van het luchtruim een feit is. Die herindeling staat gepland voor 2023, maar er is nog geen begin mee gemaakt. Daarna zou Lelystad Airport mogen doorgroeien tot maximaal 45.000 vluchten op jaarbasis. Nu heeft de Nederlandse overheid zich de afgelopen decennia nog NOOIT aan ook maar één enkele belofte gehouden als het ging om de limiet van aantallen vluchten, geluidshinder, milieuvervuiling, etc. Als de limiet in de luchtvaart was bereikt, werd de oplossing stevast gezocht en gevonden in het verder oprekken van de limiet.

Sinds 1954 is het Nederlandse luchtruim nog nooit opnieuw ingedeeld. Er wordt door de staatssecretaris geschermd met de gigantische problemen die er kleven aan een versnelde herindeling. Er zijn andere landen bij betrokken. Ja, dat zijn Duitsland en België. De problemen liggen vooral in Nederland. Om te beginnen is er nog niet bekend wanneer de software die nodig is voor de herindeling beschikbaar zal zijn. Er kan dus ook niet worden proefgedraaid. Er is nog geen toenadering gezocht door de drie "gezagvoerders" in het Nederlandse luchtruim: Eurocontrol, LVNL (Luchtverkeersleiding Nederland) en CSLK. (Commando der Luchtstrijdkrachten). Nu gaat het met twee kapiteins op één schip al mis, laat staan met drie gezagvoerders in één klein luchtruim. Daarom heeft geen enkel ander land deze constructie. De toezegging van de staatssecretaris dat de herindeling voor 2023 haalbaar is, is gespeend van elke vorm van realiteitszin.

Wat goed is voor Schiphol is goed voor de BV Nederland, wordt er regelmatig geroepen. Lelystad Airport is om te beginnen niet goed voor de BV Nederland. Lelystad Airport zal ten minste de eerste tien jaar zwaar verlieslijdend zijn. Die rekening wordt onder anderen bij de onderwonenden van de laagvliegroutes neergelegd.

Bovendien is Nederland geen BV, Nederland is een land! Een land met steden, dorpen en natuurgebieden waar mensen en dieren wonen, waar wordt gewerkt, gerecreëerd, kortom GELEEFD! Het land is geen onderneming, het is een kwetsbaar geheel dat we ook slechts in bruikleen hebben gekregen van onze ouders om vervolgens weer door te geven aan de volgende generatie.

Nee, zelfs als alerte burger had ik niet moeten of ook maar kunnen weten dat de opening van Lelystad Airport voor pretvluchten mijn persoonlijke leefomgeving zou raken. Lelystad ligt niet direct onder de rook van Hoenderloo. Mijn partner en ik hebben zes jaar geleden gekozen voor een verhuizing naar Hoenderloo vanwege de rust, de relatief schone lucht, de prachtige natuur – zelfs ons eigen perceel is grotendeels Natura 2000-gebied. Hier wilden wij oud worden.

En toen was het eind juni 2017. De lage aansluitroutes voor vliegverkeer van Lelystad Airport kwamen uit de lucht vallen. Verbijstering alom. Dit kon niet waar zijn. Maar het was wel waar. Een uitvliegroute bleek over Hoenderloo te komen. Het werd nog erger, zo bleek kort voor de "informatieavond" van het Ministerie van Infrastructuur in Apeldoorn. Nee, geen fout, want dit Ministerie heeft het milieu al lang en breed de rug toegekeerd. Er stond ook opeens een invliegroute over Hoenderloo gepland! Het zou niet anders kunnen, want die stond eerst gepland binnen een deel van het militaire

luchtruim dat maar 120 dagen per jaar beschikbaar was. Daar had Lelystad Airport niets aan, dus gooi die ook maar over Hoenderloo. Wonen, werken, ondernemen, schoolgaan – ja, Hoenderloo krijgt weer onderwijs met een heel bijzondere plaats voor de natuur miv augustus 2018-, recreëren. Een dorp, omringd door unieke natuurgebieden, waaronder Nationaal Park De Hoge Veluwe. Maar welk gezin wil er komen wonen onder een aan- en uitvliegroute boven elkaar gestapeld met extra hoog risico op botsingen? Vliegtuigen die van 's ochtends zes uur tot mogelijk tegen middernacht (bij vertraging mag dit) over razen met pieken rond een uur voor het opstaan en de bedtijd van de kinderen? Wie wil er überhaupt nog komen wonen in een dorp dat wordt geteisterd door herrie, CO2- en (ultra-)fijnstof? Toeristen en recreanten, die vaak komen bijtanken op de Veluwe om de (Rand)stad weer even aan te kunnen, zullen massaal wegblijven, met catastrofale gevolgen voor ook de middenstand, gezondheidszorg en ander voorzieningen. Ons huis zal minder waard worden. Wie compenseert ons? Niet alleen onze financiën, maar ook onze gezondheid, ons welzijn, ons levensgeluk. Het gaat niet alleen om mij. Het gaat in totaal alleen al om zo'n 750.000 onderwonenden van de laagvliegroutes. Eigenaren van een recreatiewoning of caravan, toeristen en overige recreanten niet meegeteld. Onder hen zijn nog altijd talloze mensen die óf net iets beginnen te beseffen óf nog altijd in zalige onwetendheid verkeren.

Ik ben wakker geschud door een buurman. Ik heb, samen met zo'n 80.000 anderen, een petitie tegen de laagvliegroutes ondertekend. Toen de gevolgen in alle hevigheid begonnen door te dringen, ben ik met anderen in actie gekomen. We hebben flyers laten drukken, oordoppen eraan geniet en ze verspreid. Er kwam een protestsong, 'High Lonesome Aeroplane' van Joe Kerosine & The Decibelles, die veel (media-)aandacht heeft gekregen. Ik ben de woordvoerders Luchtvaart van de vaste Kamercommissie Infrastructuur en Milieu gaan mailen. De meeste Kamerleden reageerden persoonlijk, meestal kritisch. We zijn met atypische demonstranten tamtam gaan maken bij en in Orpheus in Apeldoorn. Wederom veel media-aandacht. Tweede Kamerlid Suzanne Kröger van GroenLinks was gekomen om zo'n "informatie-avond" mee te maken.

Talloze andere partijen waren kritisch, zeer kritisch. Dat belooft wat, dacht ik. Maar een week later bleken D66, VVD, CDA en Christen Unie wel te blaffen, maar niet te willen bijten. De kabinetsformatie, weet u. En zo werd tijdens een potje handjeclap aan de formatietafel het grootste aaneengesloten laagland natuurgebied van West-Europa, want dat is de Veuwe, verkwanseld. Afgelopen zomer liep er een prijsvraag. De Veluwe was immers vorig jaar verkozen tot het op één na mooiste natuurgebied van Nederland. Het thema was: "Houd de Veluwe op 1." Met de kennis van nu had de insteek moeten zijn: "(Be)Houd de Veluwe."

Vanwege alle commotie toverde de staatssecretaris nog wel een konijn uit de hoge hoed: de internetconsultatie. Alhoewel een konijn... eerder een dode mus! Want we krijgen niet alsnog zeggenschap over Lelystad Airport en/of de (laagvlieg)routes. Alles gaat gewoon door, alleen mogen we laten weten of we de ellende hooi-om of strooi-om over ons uitgestort willen krijgen. Of misschien spelen we de pestkaart wel toe aan een buurman of een ander dorp... Verdeel en heers. Aan dat spelletje doe ik niet mee!

Het woord van de staatssecretaris, een ministerie of desnoods de hele regering heeft voor mij geen enkele waarde. Ik ben geboren en getogen in Rotterdam. Het motto van een plaatselijke voetbalclub was en is: geen woorden maar daden. Toon daadkracht. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Stel de opening van Lelystad Airport uit. Of, beter nog, stel die af!

© Marjolein Rotsteeg, oktober 2017